

De wegen van de gemeente zijn ondoorgrondelijk?

Klacht over de verwijdering van een pad

Ombudsman Den Haag / Leidschendam-Voorburg

Datum: 26 oktober 2026

Dossiernummer: 2025-0900

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	4
2. Onderzoek Ombudsman	4
3. De klacht	5
4. Onderzoeksgegevens	5
5. Oordeel	5
Betrouwbaarheid	6
Goede voorbereiding	7
6. Conclusie	9
7. Tot slot	9
8. Aanbevelingen	9
Bijlagen:	11
A. Onderzoeksgegevens	11
B. Plattegrond (pad op de rode stip)	17
C. Oorspronkelijke staat van het pad	17
D. Het pad na de aanpassing	18
E. Wegenwet (wet van 31 juli 1930)	18
F. Bewonersbrief van de stadsdeeldirecteur van 18 maart 2026	19

Samenvatting

In deze zaak gaat het om de aanpassing en verwijdering van een pad dat al jaren bestaat. Een inwoner van de gemeente Den Haag (hierna: verzoeker) ziet dat het pad vlak bij zijn huis is verwijderd of althans aangepast. Hij en andere buurtbewoners (waaronder een bewoner met een rollator) kunnen het pad daardoor niet langer gebruiken op dezelfde manier als voorheen. Verzoeker stelt onder meer dat een aantal buurtbewoners het pad gebruikten om bij hun schuur of parkeerplaats te komen. De gemeente weigert het pad in oude staat terug te brengen. Daarop dient verzoeker een klacht in bij de gemeente. Hij stelt dat het pad een openbare weg is. En dat het daarom niet zonder besluit van de gemeenteraad mag worden verwijderd. De gemeente verklaart zijn klacht ongegrond. Zij stelt dat het pad géén openbare weg is.

Daarom klaagt verzoeker bij de Ombudsman. De Ombudsman stelt onderzoek in naar zijn klacht. Tijdens dat onderzoek stelt de gemeente dat het pad, dat inmiddels is verwijderd, wél een openbare weg was. Ook besluit zij dan om het pad in oude staat te herstellen. En zij stelt een projectgroep in om na te gaan of het pad alsnog verwijderd kan worden.

De Ombudsman heeft de klacht getoetst aan twee behoorlijkheidsvereisten: het vereiste van betrouwbaarheid en het vereiste van zorgvuldige voorbereiding. Die vereisten betekenen onder meer dat de gemeente zich aan de wet moet houden; dat ze geen uitspraken doet die niet juist zijn of die zij niet kan waarmaken of onderbouwen; en dat zij alle informatie verzamelt die nodig is om een goede beslissing te kunnen nemen.

De Ombudsman vindt de klacht gegrond. Daarbij wijst zij op het volgende.

De gemeente heeft besloten het pad te verwijderen, zonder daarbij de procedure te volgen die de wet voorschrijft. Bovendien heeft zij die beslissing onvoldoende voorbereid: zij heeft niet alle informatie verzameld die nodig is om een goede beslissing te nemen. Zo is zij onvoldoende nagegaan welke andere belangen er spelen dan het belang van de veiligheid, en of het pad in aangepaste vorm behouden kan blijven.

Verder heeft de gemeente verzoeker en andere omwonenden pas achteraf, tijdens het onderzoek van de Ombudsman, geïnformeerd dat zij het pad heeft verwijderd. Daarbij heeft ze niet aangegeven dat er een projectgroep is ingesteld en wat dat betekent.

En de gemeente heeft de klacht van verzoeker niet zorgvuldig behandeld. Zij heeft daarbij geen juridisch advies ingewonnen terwijl dat wel had moeten. Bovendien heeft zij in de reactie op de klacht uitspraken gedaan die niet juist zijn of die zij achteraf niet kon onderbouwen.

De Ombudsman doet de gemeente vier aanbevelingen. In het kort zijn dat de volgende:

1. Betrek voortaan juridisch advies bij de behandeling van een klacht met een juridisch aspect.
2. Neem een zorgvuldig voorbereide beslissing over het pad.
3. Zorg dat verzoeker en andere omwonenden tijdig over die beslissing worden geïnformeerd.
4. Zorg dat er heldere werkprocessen zijn voor beslissingen over de openbare ruimte en dat die bekend zijn bij de betrokken medewerkers.

1. Inleiding

Vlak bij de woning van verzoeker is een hellend pad van ongeveer 170 cm lang en 80 cm breed. Het pad verbindt twee straten met elkaar (zie plattegrond in bijlage B). De ene straat ligt hoger dan de andere. De lagergelegen straat is een doodlopende straat achter een appartementencomplex. Daar bevinden zich ook een aantal parkeerplaatsen en schuren (zie plattegrond in bijlage B).

Medio 2025 ziet verzoeker dat het pad is aangepast. Of verwijderd, zoals hij het noemt. Het pad is dan niet langer een hellend pad. Maar een horizontaal vlak met twee traptreden. Die treden zijn de trottoirbanden die oorspronkelijk aan de zijkant van het pad lagen (zie foto's in bijlage C en D). Verzoeker is het niet eens met de aanpassing. Bovendien ziet hij dat niet voor de veranderde situatie wordt gewaarschuwd. En dat kan gevaar opleveren voor nietsvermoedende gebruikers van het pad (waaronder fietsers en scooters). Verzoeker neemt daarom contact op met de gemeente en belt op 7 juli 2025 met de wegbeheerder. Hij begrijpt uit dat contact dat het pad niet meer in de oude staat zal worden hersteld. Daar kan hij zich niet in vinden.

Hij dient een klacht in bij de gemeente. Kern van zijn klacht is dat het pad een openbare weg is. En daarom volgens de Wegenwet (zie bijlage E) niet zonder besluit van de gemeenteraad had mogen worden verwijderd. De gemeente verklaart de klacht over de verwijdering van het pad op 16 oktober 2025 ongegrond. Zij stelt daarbij onder meer dat het pad géén openbare weg is.

2. Onderzoek Ombudsman

Verzoeker is niet tevreden met die afhandeling door de gemeente. En hij wil dat het pad behouden blijft voor de buurt, eventueel in aangepaste vorm. Hij legt daarom zijn klacht voor aan de Ombudsman. De Ombudsman is daarop een onderzoek gestart.

Tijdens het onderzoek heeft de Ombudsman schriftelijke vragen gesteld aan de gemeente. Ook heeft de Ombudsman de gemeente uitgenodigd voor een gesprek. Het gesprek vond plaats op 22 januari 2026. Daarbij waren aanwezig de teammanager van het stadsdeel, een klachtencoördinator en een projectleider van de Dienst Publiekszaken (DPZ). Ook was een medewerker van Juridische Zaken van de Dienst Bedrijfsvoering (DBV) aanwezig. Tijdens het gesprek is ook gevraagd naar de mogelijkheid van een oplossing met behoud van het pad. Na het gesprek heeft de Ombudsman op 5 maart en 1 april 2026 nog nadere vragen gesteld. De gemeente heeft daar op 24 maart en 10 april 2026 op gereageerd.

De reacties van de gemeente heeft de Ombudsman voor wederhoor aan verzoeker voorgelegd.

Na ontvangst van alle relevante informatie heeft de Ombudsman het verslag van bevindingen opgesteld en naar gemeente en verzoeker toegestuurd. De gemeente heeft daarbij ook de gelegenheid gehad op de reactie van verzoeker te reageren. De reacties van gemeente en verzoeker gaven aanleiding het verslag van bevindingen aan te vullen met de nadere reacties van de gemeente en verzoeker.

3. De klacht

In het kader van het onderzoek is de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoeker klaagt erover hoe de gemeente heeft gehandeld nadat hij melding had gemaakt van de aanpassing van een pad door buurtbewoners. Hij stelt met name dat de beslissing van de gemeente om het pad daarna te verwijderen niet zorgvuldig tot stand is gekomen.

4. Onderzoeksgegevens

De standpunten over en weer zijn opgenomen in het verslag van bevindingen (zie bijlage A).

Tijdens het onderzoek van de Ombudsman erkent de gemeente dat er sprake is van een openbare weg in tegenstelling tot het eerdere standpunt van de gemeente bij de afhandeling van verzoekers klacht. En dat voor onttrekking van de weg aan de openbaarheid een zogenoemde onttrekkingsprocedure nodig is. Die procedure heeft de gemeente niet gevolgd. Vandaar dat zij tijdens het onderzoek, in april 2026, het pad terugbrengt in de oorspronkelijke staat en bewoners daarover informeert per brief (zie bijlage F). Zij plaatst dan ook een verkeersbord om aan te geven dat het pad voor voetgangers bestemd is.

5. Oordeel

Vooropgesteld: de Ombudsman beoordeelt niet of het pad veilig is. En evenmin of het aangepast of verwijderd moet worden. Dat is aan de gemeente. De Ombudsman beoordeelt of de gemeente zorgvuldig heeft gehandeld nadat verzoeker in juli 2025 contact met de gemeente opnam over het pad.

Feiten

Om dit handelen van de gemeente te kunnen beoordelen, vindt de Ombudsman het van belang dat eerst een aantal feiten over de aanpassing en verwijdering van het pad helder is. Verzoeker en de gemeente hebben hierover verschillende verklaringen gegeven.

Vast staat dat het pad eerst is aangepast en later verwijderd. Verzoeker stelt dat buurtbewoners het pad eind juni 2025 hebben aangepast en dat de gemeente het in oktober 2025 vervolgens heeft verwijderd. De gemeente stelt dat zij het pad zelf ná 7 juli 2025 heeft aangepast en verwijderd. Op basis van de informatie die tijdens het onderzoek is verstrekt, acht de Ombudsman het echter niet aannemelijk dat de gemeente het pad heeft aangepast en dat ze dat ná 7 juli 2025 heeft gedaan. Daarbij wijst de Ombudsman op de loggegevens van de foto die verzoeker al op 23 juni 2025 heeft gemaakt van het pad. Uit die foto blijkt dat het pad toen al was aangepast doordat de trottoirbanden als traptreden waren neergelegd. Ook wijst de Ombudsman op de mail van de klachtencoördinator van 25 juli 2025 aan verzoeker. Daarin staat dat de afdeling Wegbeheer van de gemeente toen zelf niet op de hoogte was van die aanpassing en dat ze na de melding van verzoeker een schrikhek heeft geplaatst. Als de gemeente het pad zelf zou hebben aangepast, dan zou ze daar ongetwijfeld wel van op de hoogte zijn geweest.

Bij de beoordeling van de klacht gaat de Ombudsman uit van de volgende feiten:

- het pad is vóór 24 juni 2025 door derden (niet door de gemeente) aangepast;

- de gemeente heeft naar aanleiding van het telefoongesprek met verzoeker op 7 juli 2025 meteen een schrikhek geplaatst;
- de gemeente heeft het pad op enig moment ná 7 juli 2025 helemaal laten verwijderen;
- tijdens het onderzoek van de Ombudsman heeft de gemeente het pad weer teruggeplaatst (in april 2026), met daarbij een verkeersbord om aan te geven dat het pad voor voetgangers bestemd is.

De Ombudsman constateert dat de gemeente de exacte tijdlijn van gebeurtenissen niet kan achterhalen en daar geen duidelijke informatie over heeft gegeven. Daarnaast blijkt dat het standpunt van de gemeente over de status van het pad hangende het onderzoek is gewijzigd: Het is wél een openbare weg volgens de Wegenwet.

Behoorlijkheidsvereisten

De Ombudsman beoordeelt klachten over het handelen van de gemeente aan de hand van de behoorlijkheidsvereisten, het kader dat iedere Ombudsman hanteert. In deze zaak heeft de Ombudsman getoetst aan het vereiste van betrouwbaarheid en goede voorbereiding. De Ombudsman vindt dat de gemeente niet behoorlijk heeft gehandeld. Hieronder licht zij dat toe aan de hand van beide vereisten.

Betrouwbaarheid

Op grond van het vereiste van betrouwbaarheid moet de gemeente zich aan de wet houden. En moet de gemeente geen uitspraken doen die ze niet kan waarmaken of onderbouwen. En geen uitspraken doen die niet juist zijn. Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat de informatie klopt die ze van de gemeente ontvangen.

De Ombudsman oordeelt dat de gemeente heeft gehandeld in strijd met het vereiste van betrouwbaarheid. Niet alleen door de beslissing die de gemeente over het pad heeft genomen om het pad te verwijderen. Maar ook door haar communicatie hierover met verzoeker en andere omwonenden. En door de wijze van klachtbehandeling. Hieronder wordt toegelicht waarom.

De beslissing

De Ombudsman vindt dat de gemeente niet behoorlijk heeft gehandeld doordat zij het pad heeft verwijderd zonder de procedure te volgen die de wet voorschrijft. Het pad is een openbare weg en de gemeente kan een openbare weg niet verwijderen zonder besluit van de gemeenteraad (artikel 9 Wegenwet, zie bijlagen). De betrokken medewerkers waren hiervan niet op de hoogte. Dat schaadt het vertrouwen van de inwoners in de gemeente. De gemeente heeft tijdens het onderzoek van de Ombudsman erkend dat zij niet de juiste procedure heeft gevolgd. Ze zal de ervaringen met deze casus ook inbrengen in het overleg van alle wegbeheerders om van te leren. Met instemming heeft de Ombudsman daarvan kennisgenomen.

De communicatie

De Ombudsman vindt verder dat de gemeente verzoeker en andere omwonenden niet tijdig en voldoende heeft geïnformeerd over haar beslissingen rond het pad. De gemeente heeft hen alleen achteraf over de verwijdering geïnformeerd en pas tijdens het onderzoek van de Ombudsman. Toen heeft de gemeente hen ook meteen laten weten dat het pad is teruggelegd. Daarbij heeft de gemeente echter niet duidelijk aangegeven dat ze gaat onderzoeken of ze het pad alsnog zal verwijderen of aanpassen. Dat tast ook het beeld van

een betrouwbare gemeente aan. Weliswaar houdt de gemeente in de berichten aan verzoeker en bewoners de mogelijkheid open dat het pad in de toekomst alsnog gaat verdwijnen of zal worden aangepast. Maar de gemeente wist toen zeer waarschijnlijk al dat zij een projectgroep zou instellen met deze opdracht. Een week na haar bericht aan omwonenden informeerde de gemeente de Ombudsman immers over deze projectgroep.

De klachtbehandeling

Ook vindt de Ombudsman dat de klachtbehandeling door de gemeente onzorgvuldig is geweest.

Meest in het oog springt het feit dat Juridische Zaken niet bij de klachtbehandeling is betrokken. Terwijl de kern van de klacht een juridische kwestie betrof: verzoeker stelde dat het om een openbare weg gaat en dat voor verwijdering daarom een onttrekkingsprocedure moet worden gevolgd. Daarover was bij de klachtbehandelaar en (de afdeling Wegbeheer van) het betrokken stadsdeel niet voldoende kennis aanwezig, waardoor in de reactie op de klacht kwam te staan dat het pad géén openbare weg is. En zijn klacht ongegrond werd verklaard. Bij de afhandeling van de klacht had de afdeling Juridische Zaken geraadpleegd moeten worden. Opvallend in dit verband is dat verzoeker zelf die suggestie heeft gedaan. En dat ook de klachtencoördinator vond dat er sprake was van een juridisch complexe situatie. Er was een onderzoek van de Ombudsman nodig voordat gemeente het echt ging uitzoeken. Zo had het niet mogen gaan.

Maar ook blijkt dat de gemeente bij de klachtafhandeling uitspraken heeft gedaan, die niet kloppen of die zij achteraf niet kon onderbouwen. Waarop baseerde de gemeente de stelling dat er geen sprake is van een openbare weg? En dat het pad door bewoners is gecreëerd? In de reactie staat ook dat de gemeente heeft besloten twee sluishekken voor fietsers te plaatsen. Maar die zijn er nooit gekomen. In de reactie op de klacht staat ook dat alle betrokken partijen bij het onderzoek naar de klacht zijn gesproken. Maar de gemeente heeft niet met verzoeker gebeld voor een toelichting op zijn klacht, terwijl dat voor de hand lag. Dat laatste heeft de gemeente ook tijdens het onderzoek erkend.

Dat de gemeente de klacht van verzoeker in eerste instantie als melding 'Openbare Ruimte' heeft aangemerkt, kan de Ombudsman evenmin volgen. In zijn klachtbrief aan de gemeente schrijft verzoeker dat een deel van de openbare weg is verwijderd en motiveert hij uitgebreid dat dit niet mag zonder een besluit van de gemeenteraad. Daarmee klaagt hij er dus over dat de gemeente onrechtmatig heeft gehandeld door de weg te verwijderen zonder een dergelijk besluit. De gemeente had zijn brief daarom meteen als klacht moeten herkennen en behandelen.

De Ombudsman vindt deze wijze waarop de klacht in deze zaak is behandeld niet alleen te kort schieten, maar ook een gemiste kans. Goede klachtbehandeling kan het vertrouwen van de burger in de gemeente herstellen. De Ombudsman kan zich voorstellen dat verzoeker zich niet gehoord voelt, te meer omdat er niet eens contact met hem is opgenomen. En dat – zoals verzoeker zelf aangeeft – zijn vertrouwen in de gemeente door de wijze van klachtafhandeling verder is afgenomen.

Goede voorbereiding

Op grond van het vereiste van goede voorbereiding moet de gemeente alle informatie verzamelen die nodig is om juist te kunnen handelen. Ze vormt een zo compleet mogelijk beeld van de situatie en van de gevolgen van het handelen voor betrokken bewoners.

Bij het nemen van de beslissing om het pad in 2025 te verwijderen, heeft de gemeente naar het oordeel van de Ombudsman niet alleen gehandeld in strijd met het behoorlijkheidsvereiste van betrouwbaarheid (zie hierboven). Maar ook in strijd met het vereiste van goede voorbereiding.

De Ombudsman constateert dat de gemeente besloten heeft het pad in 2025 te verwijderen zonder dat zij van tevoren actief alle informatie heeft verzameld die voor die beslissing van belang kan zijn. De afdeling Wegbeheer is afgegaan op haar eigen beoordeling van de veiligheid en meldingen van een beperkt aantal inwoners. Zij heeft geen andere inwoners betrokken. En dus niet meegewogen wat voor belang zij bij behoud van het pad hebben, waarvoor zij het pad gebruiken en wat voor hen de gevolgen van verwijdering van het pad zouden zijn (denk aan de bereikbaarheid/toegankelijkheid van parkeerplaatsen en schuren). De gemeente heeft tijdens het onderzoek van de Ombudsman toegelicht dat zij het pad heeft verwijderd nadat de wegbeheerder, na een aantal recente meldingen, het pad als onveilig heeft beoordeeld. Daarbij stelde zij onder meer dat de situatie door het groen aan beide zijden van het pad niet overzichtelijk was. En dat het pad vooral en steeds meer door brommers, motoren en elektrische fietsen wordt gebruikt als doorsteek en zij met hoge snelheid uit die doorsteek de aangrenzende weg opschieten. De verkeersveiligheid is weliswaar een zwaar belang, maar nergens blijkt dat de gemeente destijds ook naar andere belangen dan de verkeersveiligheid heeft gekeken of naar alternatieven om het pad veilig te houden. Bovendien bleek tijdens het onderzoek ook dat de gemeente gedurende de tientallen jaren dat het pad er lag, niet eerder meldingen heeft ontvangen over het pad.

De beslissing over verwijdering van het pad in 2025 is dus volgens de Ombudsman niet goed voorbereid.

Daarnaast vraagt de Ombudsman zich af of de gemeente de beslissing om het pad in 2026 (voorlopig) weer terug te leggen wel zorgvuldig heeft voorbereid. De gemeente heeft tijdens het onderzoek in ieder geval geen duidelijk inzicht gegeven in de totstandkoming van die beslissing.

Eerst gaf de gemeente tijdens het onderzoek immers nog aan dat zij vóór het terugleggen van het pad de veiligheid zou beoordelen na advies van de brandweer en de politie, dat zij daarbij naar alternatieven zou kijken en de wensen van omwonenden zou meenemen. Later tijdens het onderzoek liet de gemeente weten dat zij een projectgroep zou instellen die naar die aspecten zou kijken. Tegelijkertijd gaf de gemeente aan dat de projectgroep als doel heeft te adviseren over of het pad aan de openbaarheid kan worden onttrokken. Het is bovendien onduidelijk naar welke alternatieven de gemeente heeft gekeken voordat het pad werd teruggelegd, anders dan het alternatief van een fietssluis. Daarvan zegt de gemeente dat ze die niet veilig vindt. Dit, terwijl zij bij de behandeling van verzoekers klacht nog aankondigde dat er een fietssluis zou komen.

Een zorgvuldige voorbereiding is belangrijk voor het nemen van dit soort beslissingen, waar meerdere belangen spelen. Het is dus ook van belang voor de beslissing die de gemeente nog gaat nemen over het pad, ongeacht welke beslissing dat zal zijn.

6. Conclusie

De gemeente heeft gehandeld in strijd met het vereiste van betrouwbaarheid door

- het pad te verwijderen zonder de juiste procedure te volgen;
- bewoners niet tijdig en volledig te informeren over verwijderen en terugleggen van het pad;
- bij de klachtbehandeling uitspraken te doen die ze niet kan onderbouwen.

En zij heeft in strijd met het vereiste van goede voorbereiding gehandeld door voorafgaand aan de beslissing tot verwijdering van het pad in 2025 niet alle relevante informatie en belangen in kaart te brengen.

7. Tot slot

Het valt de Ombudsman op dat de gemeente geen duidelijke, soms tegenstrijdige en onjuiste uitspraken heeft gedaan over haar handelen in dit dossier en hoe zij tot haar beslissingen is gekomen. Dat vindt de Ombudsman zorgelijk. Niet alleen doet het af aan het vertrouwen van de inwoner. Ook ontstaat de indruk dat haar beslissingen over het pad voor buurtbewoners tot nu toe niet zorgvuldig tot stand zijn gekomen.

Het is niet aan de Ombudsman om te beoordelen of het pad voldoende veilig is, of er aanpassingen nodig en mogelijk zijn om het veiliger te maken, of dat het pad moet worden verwijderd. Wel vindt de Ombudsman het belangrijk dat de gemeente haar beslissingen hierover zorgvuldig voorbereidt en alle belangen en argumenten in kaart brengt en afweegt. En dat de beslissing, ongeacht hoe die zal luiden, juridisch gezien klopt en dat daarvoor de juiste procedure is gevolgd. Daarbij zal de gemeente mogelijk ook moeten achterhalen wat de oorspronkelijke juridische status van het pad was en voor welke weggebruikers het bestemd was. En dus ook of er nog een verkeersbesluit moet worden genomen als die status wijzigt.

Ook vindt de Ombudsman het van belang dat de gemeente haar beslissing over het pad, wat die beslissing ook zal zijn, helder motiveert. Dan is voor alle betrokkenen helder hoe de gemeente tot die beslissing is gekomen en welke belangen zij daarbij heeft gewogen. De Ombudsman constateert dat dat nu voor verzoeker in ieder geval niet helder is. Uit zijn nadere reactie blijkt dat hij onder meer nog vragen heeft over het feit dat het huidige pad nu een voetgangerspad is geworden en daardoor niet meer voor fietsers toegankelijk is.

8. Aanbevelingen

De Ombudsman doet de gemeente naar aanleiding van deze zaak de volgende aanbevelingen:

1. Betrek voortaan juridisch advies bij klachtbehandeling als daarin een juridische kwestie of vraag speelt.
2. Neem een zorgvuldig voorbereide beslissing over het pad. Zorg dat verzoeker en andere omwonenden daarin worden betrokken en dat ook hun belangen worden meegewogen. En dat de beslissing juridisch goed is onderbouwd en dat daarvoor de juiste procedure is gevolgd.

3. Zorg dat verzoeker en andere omwonenden over de beslissing tijdig worden geïnformeerd, ook als er na het advies van de projectgroep zou worden besloten om niet over te gaan tot onttrekking van het pad aan de openbaarheid. Voor de omwonenden moet duidelijk zijn dat en waarom de gemeente de beslissing heeft genomen.
4. Zorg dat er heldere werkprocessen zijn voor het nemen van beslissingen over openbare wegen en dat deze processen bekend zijn bij de betrokken medewerkers van de gemeente.

De Ombudsman vraagt de gemeente om binnen vier weken te reageren op deze aanbevelingen en aan te geven of ze zullen worden opgevolgd. Ook vraagt de Ombudsman de gemeente om haar reactie op dit onderzoek naar verzoeker en naar de gemeenteraad te sturen.

Carina van Eck
Ombudsman Den Haag en Leidschendam-Voorburg

Bijlagen:

A. Onderzoeksgegevens

De klachtbehandeling bij de gemeente

Verzoeker dient zijn klacht in op 15 juli 2025. Dat doet hij via het klachtenformulier op de website van de gemeente. Hij stuurt een uitgebreide klachtbrief mee. Ook stuurt hij foto's mee van de situatie voor en na de verwijdering. Kern van zijn klacht is dat het pad openbare weg is. En daarom volgens de Wegenwet niet zonder besluit van de gemeenteraad had mogen worden verwijderd.

Na ontvangst van de klacht hebben de klachtencoördinatoren van de gemeente en verzoeker een aantal keren via de mail contact, onder meer op 25 en 28 juli 2025. Op 25 juli 2025 laat de klachtencoördinator weten:

"Wij hebben uw klacht voorgelegd aan de afdeling Wegbeheer en wij ontvingen de volgende reactie: De afdeling Wegbeheer vond het pad ook onveilig en wilde het aanpakken. De afdeling was zelf niet op de hoogte van de verwijdering, maar er is actie genomen. Naar aanleiding van uw klacht hebben wij een tijdelijk schrikhek door de aannemer laten plaatsen. (...) We gaan wel het pad wat er nu ligt zo spoedig mogelijk laten verwijderen en de groenstrook laten aanplanten zodat dit geen doorgang meer lijkt. (...) Er wordt ook nog een fiets remmend hek aangebracht aan (de lage zijde van het pad; Ombudsman)."

Verzoeker laat de klachtencoördinator weten dat deze reactie voor hem niet afdoende is. Hij vindt de klachtbehandeling niet objectief omdat de klacht is teruggelegd bij de afdeling Wegbeheer. Hij herhaalt zijn argumenten over het pad. De klachtencoördinator schrijft in een reactie van 28 juli 2025 dat de wegbeheerders het meeste verstand hebben van de openbare ruimte, dat de klachtencoördinator dat niet heeft en dus geen oordeel kan geven. En: *"Daarom vallen zaken in de openbare ruimte niet onder het klachtrecht."*

Ze laat weten dat door hem genoemde punten die niet zijn beantwoord terug zal leggen bij de wegbeheerder. Verzoeker doet de klachtencoördinator op 28 juli 2025 de suggestie om navraag te doen bij de afdeling Juridische Zaken van de gemeente.

Verzoeker neemt op 6 augustus 2025 ook contact op met de Ombudsman over deze klacht omdat de gemeente volgens hem niets kan doen. Uit navraag door de ombudsman blijkt dat de klachtbehandeling dan nog loopt. De gemeente laat weten dat verzoeker uiterlijk 15 september 2025 een reactie op zijn klacht zal ontvangen. Op 23 september en 2 oktober 2025 laat de klachtencoördinator verzoeker weten dat de behandeling langer duurt en biedt daarvoor excuses aan. In het bericht van 2 oktober 2025 schrijft hij ook: *"Een aantal (juridische) componenten in de klacht zijn ingewikkeld. Het uitzoeken ervan kost meer tijd dan gedacht."*

Met een brief van 16 oktober 2025 handelt de gemeente de klacht af. Zij verklaart de klacht over de verwijdering van het pad ongegrond en stelt daarbij onder meer het volgende.

- Het pad is geen openbare weg. Het pad is ooit door bewoners gemaakt. Het is nooit een officieel pad geworden en valt niet onder de definitie van weg zoals genoemd in de *"Wegenverkeerswet"*.

- De recente aanpassingen aan het pad zijn in opdracht van de gemeente uitgevoerd, niet door buurtbewoners. En ze zijn in overeenstemming met wet- en regelgeving uitgevoerd.
- Het pad wordt niet teruggebracht in de oude staat. De gemeente heeft een schrikhek geplaatst zodat bewoners worden gewaarschuwd voor de gewijzigde situatie.
- De wegbeheerder heeft de situatie naar aanleiding van een aantal meldingen van omwonenden beoordeeld en als onveilig aangemerkt. Daarom heeft de gemeente besloten het pad te verwijderen en twee sluishekken te plaatsen aan de hoogste zijde van het pad¹. Daardoor worden fietsers en scooters afgeremd. De aangepaste situatie is nu veiliger. De aanpassing kan tot een kleine omlooproute leiden, maar het verschil is beperkt.
- De wegbeheerder heeft een mandaat om deze situatie als veilig of onveilig te bestempelen. Een uitgebreid onderzoek onder omwonenden is niet nodig.

De gemeente sluit af met de conclusie dat de klacht zorgvuldig is onderzocht. En dat alle betrokken partijen daarbij zijn gesproken.

Het standpunt van verzoeker

Verzoeker heeft zijn klacht bij de Ombudsman mondeling en schriftelijk uitgebreid toegelicht. Hij stelt het volgende.

Over de gebeurtenissen rond de verwijdering

Verzoeker zag op 23 juni 2025 dat het pad was verwijderd². Uit contacten met buurtbewoners bleek hem, dat een paar bewoners het pad hadden verwijderd. Verzoeker heeft een van hen daar ook over gesproken. De buurtbewoner vertelde volgens verzoeker dat ze het pad hadden aangepast omdat dit volgens hen voor onveilige situaties zorgde.

Verzoeker heeft daarna contact gezocht met de gemeente. Op 7 juli 2025 heeft de wegbeheerder hem gebeld. De wegbeheerder vertelde volgens verzoeker dat hij het pad ook onveilig vond. En dat hij het pad zal laten zoals het er op dat moment bij ligt. Ook vertelde hij dat hij later in het jaar een fietssluis zou laten plaatsen. Dat zou gebeuren als er wegwerkzaamheden in de buurt plaatsvinden in het kader van de herinrichting. Na het telefoongesprek heeft de wegbeheerder volgens verzoeker een hekwerk laten plaatsen waardoor mensen geen gebruik meer kunnen maken van het pad.

Over de beslissing om het pad te verwijderen

Het pad bestaat volgens verzoeker al ruim 40 jaar en is een openbare weg. Volgens de Wegenwet is een besluit nodig van de gemeenteraad om een openbare weg te verwijderen. De wegbeheerder mocht daar niet eigenstandig over beslissen. De wegbeheerder is bovendien afgegaan op het standpunt van een aantal buurtbewoners. En heeft andere buurtbewoners niet betrokken. Sommige buurtbewoners (een enkeling met hulp van een rollator) gebruikten het pad om bij hun schuur of parkeerplaats te komen. Hun schuren grenzen aan de doodlopende weg achter het appartementencomplex. De omweg die bewoners nu moeten maken volgens de gemeente, is wat hem betreft geen geschikt en veilig alternatief.

¹ Deze hekken zijn er niet gekomen.

² Verzoeker doelt met deze verwijdering op de aanpassing waarbij de trottoirbanden als traptreden zijn gelegd, zie onder Inleiding.

Als de gemeente het pad onveilig vindt, had ze ook een oplossing kunnen bedenken met behoud van het pad (zoals het aanbrengen van een fietssluis of geribbelde betontegels). Hij en andere omwonenden hebben ook ideeën om de situatie ter plekke veiliger te maken. Als de gemeente het pad had willen aanpassen of verwijderen, had ze dat ook kunnen doen bij de herinrichtingsprocedure die er recent is geweest voor de buurt. Dat is niet gebeurd. Bij zijn weten zijn er nooit ongelukken gebeurd bij het pad.

Over de klachtbehandeling

Verzoeker vindt dat zijn klacht onvoldoende is behandeld. En hij voelt zich niet gehoord door de gemeente. Hij vraagt zich af of de gemeente haar standpunt op de klacht wel juridisch heeft laten toetsen. Bovendien staat er in de reactie op de klacht een aantal onjuistheden, dan wel vergissingen.

Zo is er de stelling van de gemeente dat het pad door de gemeente is verwijderd en dus niet door buurtbewoners. Die stelling berust volgens hem op een vergissing. Hij wijst hierbij ook op de mail van de klachtencoördinator van 25 juli 2025. Daarin staat dat de afdeling Wegbeheer zelf niet op de hoogte was van de verwijdering. Verder noemt de gemeente in de reactie de Wegenverkeerswet. Terwijl het gaat om de Wegenwet. En de gemeente stelt dat het pad door bewoners is gemaakt. Het is voor hem niet duidelijk waarop de gemeente zich daarbij baseert. Maar al zou dat zo zijn, dan nog kan er sprake zijn van een openbare weg. Verzoeker wijst hierbij op artikel 4 van de Wegenwet (zie bijlage 4).

De reactie van de gemeente

De gemeente stelt tijdens het onderzoek in reactie op de klacht en vragen van de Ombudsman het volgende.

De aanpassing en verwijdering van het pad in 2025

Wat er precies tijdens het telefoongesprek van 7 juli 2025 is besproken tussen verzoeker en wegbeheerder kan de gemeente niet aangeven. Behalve dat de wegbeheerder uitleg heeft gegeven over de veranderde situatie en heeft aangegeven dat hij het pad onveilig vond. Na het telefoongesprek is het schrikhek geplaatst en kort daarna zijn de trottoirbanden gelegd.

De gemeente stelt dat de gemeente zelf het pad heeft aangepast en verwijderd. En dat dit dus niet door buurtbewoners is gedaan. Aanvankelijk stelt de gemeente dat zij het pad vóór 7 juli 2025 heeft verwijderd. Later stelt de gemeente dat zij het pad na 7 juli 2025 heeft aangepast en verwijderd. Maar zij heeft de exacte datum niet kunnen achterhalen van de verwijdering en van de opdracht die zij heeft gegeven tot de verwijdering.

De gemeente constateert dat de verklaringen van verzoeker en de gemeente over de gebeurtenissen rond de verwijdering van het pad niet overeenkomen. Zij kan nu de exacte volgorde van de gebeurtenissen niet meer achterhalen. De gemeente heeft geen reden te twijfelen aan de weergave door verzoeker, maar ook geen reden om te twijfelen aan die van de wegbeheerder.

De meldingen die over het pad zijn gedaan (genoemd bij de klachtafhandeling), zijn van een aantal buurtbewoners. Zij hebben hun melding mondeling gedaan bij de wegbeheerder, toen hij ter plekke was bij de wegwerkzaamheden in het kader van de herinrichting in de buurt. De projectleider voor de herinrichtingswerkzaamheden stelde de gemeente ook vragen over het pad. De gemeente heeft de meldingen niet op papier. Zij heeft in haar registratiesysteem geen (eerdere of oude) meldingen over het pad kunnen terugvinden.

De wegbeheerder heeft het pad zelfstandig vanuit zijn expertise als onveilig beoordeeld en het daarom laten verwijderen. De reden om het pad te verwijderen was dat het pad een (steeds) gevaarlijke(re) situatie opleverde. Het eindigde aan beide zijden direct op een weg waarop gemotoriseerd verkeer is toegestaan. De situatie was niet overzichtelijk door groen aan beide zijden van het pad. En het pad werd vooral en steeds meer gebruikt door motoren, brommers en elektrische fietsen voor een snelle doorsteek. Voor de reguliere weggebruikers op de beide straten kon dus onverwacht verkeer met hoge snelheid uit de doorsteek/groenstrook de weg op schieten. De sterke helling van het pad levert extra gevaar op. Het pad is volgens de gemeente voor zover bekend nooit bedoeld geweest voor fietsers of gemotoriseerd verkeer.

De veiligheid rond het pad is niet aan de orde gesteld in de voorbereidingsfase van de herinrichtingprocedure voor de buurt. Dat had achteraf gezien wel in de rede gelegen, zo stelt de gemeente. De wegbeheerder kan in het kader van zo'n procedure bepaalde verkeerssituaties inbrengen of ter discussie stellen.

De gemeente stelt dat ze niet weet hoe het pad er is gekomen en hoe lang het er al is. En dat ze dus niet weet of het pad ooit door bewoners zelf is gecreëerd.

De beslissing om het pad in 2025 te verwijderen is niet juist geweest

De gemeente heeft naar aanleiding van de vragen van de Ombudsman opnieuw onderzoek gedaan. Zij heeft de afdeling Juridische Zaken om advies gevraagd. En is daarna tot de conclusie gekomen dat de verwijdering van het pad niet rechtmatig is geweest. Het pad is openbare weg en er is een besluit van de gemeenteraad nodig voor onttrekking aan de openbaarheid (i.c. verwijdering). Daarvoor moet een zogenoemde onttrekkingsprocedure worden gevolgd.

De gemeente legt het pad in 2026 voorlopig terug

De gemeente heeft bij het verwijderen van het pad in 2025 dus niet de juiste procedure gevolgd, zo stelt zij. Dit betreurt zij en daarvoor biedt zij haar excuses aan. Op 17 februari 2026 heeft de klachtencoördinator dit aan verzoeker meegedeeld via de mail. In de mail schrijft de klachtencoördinator ook dat de gemeente het pad daarom voor half april zal terugleggen in de oorspronkelijke staat. Het pad zal "vooralsnog" niet aan de openbaarheid worden onttrokken. Ter verhoging van de veiligheid zal bij het pad bebording komen om aan te geven dat het pad bestemd is voor voetgangers.

De gemeente heeft omwonenden per brief van 18 maart 2026 ook over de verwijdering en het terugleggen van het pad geïnformeerd (zie bijlage 5).

Hoe de gemeente tot de beslissing is gekomen om het pad terug te leggen

Tijdens het onderzoek gaf de gemeente aanvankelijk aan dat zij vóór 1 maart 2026 de veiligheid van de situatie wil beoordelen na raadpleging van o.a. brandweer en politie. En dat ze mogelijke alternatieven in kaart wil brengen waarin de veiligheid en wensen van betrokken omwonenden worden meegewogen. Ze wilde dus eerst nagaan of er een oplossing mogelijk is waarbij het pad behouden kan blijven en de veiligheid ter plekke geborgd is. Als dat niet mogelijk blijkt, zo gaf zij aan, dan zal de gemeente een onttrekkingsprocedure in gang zetten.

Op nadere vragen van de Ombudsman over hoe de gemeente besloten heeft het pad terug te leggen, liet de gemeente op 24 maart 2026 weten dat zij de politie en brandweer had bevestigd. Maar politie en brandweer willen pas een officieel standpunt over de veiligheid innemen als dat in het kader van een onttrekkingsprocedure aan hen gevraagd wordt. Op de

vraag van de Ombudsman of zij bij het nemen van de beslissing alternatieven heeft overwogen antwoordde de gemeente dat zij het aanbrengen van een fietssluis geen alternatief vindt omdat het pad hiervoor te kort en te steil is. Andere alternatieven zijn volgens haar evenmin mogelijk: het pad is te kort en komt aan beide kanten direct op de weg uit.

Hoe de gemeente nu verder gaat

Het pad is in de oude staat teruggebracht. Maar de gemeente vindt het pad onveilig. De gemeente zal een interne projectgroep gaan samenstellen. Het doel van de projectgroep is te onderzoeken of het pad aan de openbaarheid onttrokken kan worden. De projectgroep zal bij haar onderzoek ook kijken naar de verkeersveiligheid, belangen van omwonenden, alternatieve routes voor voetgangers en de toegankelijkheid voor hulpdiensten. De projectgroep zal advies uitbrengen over het onttrekken van het pad aan de openbaarheid. Of, als dat niet wenselijk of haalbaar is, over veilige alternatieven. Mocht de projectgroep adviseren om het pad te onttrekken, dan zal de gemeente hiervoor een formele onttrekkingsprocedure starten. Direct omwonenden kunnen dan tijdens dat proces hun inbreng geven. Het voorstel van de projectgroep zal uiteindelijk door de gemeenteraad moeten worden goedgekeurd of afgekeurd.

Over de klachtbehandeling

De gemeente heeft bij de klachtbehandeling niet met verzoeker gebeld. Dit komt doordat de klacht eerst als een melding openbare orde is behandeld, niet als klacht. Na uitval van de klachtencoördinator is het dossier overgedragen aan een collega. Toen daarna duidelijk was dat het als klacht zou worden behandeld, heeft de gemeente evenmin met verzoeker gebeld om uitvraag te doen naar de klacht. De gemeente erkent dat dit wel had moeten. Door capaciteitsgebrek is dit niet gebeurd.

Uit de meegestuurde stukken blijkt dat de klachtencoördinator voor de behandeling van de klacht herhaaldelijk contact heeft gehad met het stadsdeel. In samenspraak tussen beiden is de reactie op de klacht opgesteld. Juridische Zaken is daarbij niet betrokken. De gemeente erkent dat zij dat wel had moeten doen.

Terugblik

De gemeente laat tijdens het onderzoek weten dat ze deze casus zal inbrengen in het overleg van wegbeheerders van alle stadsdelen. Om van te leren: het pad had niet zomaar verwijderd mogen worden, er moet gekeken worden naar de juridische aspecten, naar de procedure die gevolgd moet worden en naar het draagvlak van de omgeving.

De reactie van verzoeker

Verzoeker vindt het onbegrijpelijk dat de gemeente niet meer kan nagaan wanneer zij opdracht heeft gegeven tot verwijdering. Ook kan hij de gemeente niet volgen in haar stelling dat de zij ná het gesprek van 7 juli 2025 het schrikhek en de trottoirbanden heeft geplaatst. Verzoeker noemt nogmaals hoe de gang van zaken volgens hem is geweest:

- Het pad is in juni 2025 door buurtbewoners verwijderd. Waarbij de trottoirbanden zijn verlegd. Hij heeft met zijn mobiele telefoon een foto gemaakt van het pad met de trottoirbanden. Hij stuurt de loggegevens van zijn telefoon mee, waaruit blijkt dat die foto op 23 juni 2025 is gemaakt.
- De wegbeheerder heeft op 7 juli 2025 meteen na het gesprek met verzoeker een schrikhek laten plaatsen.
- Op 30 oktober 2025 is het pad in opdracht door de gemeente door de firma X verwijderd.

Verzoeker zegt dat zijn vertrouwen in de gemeente weg is. Hij vindt het onbegrijpelijk dat de gemeente volhardt in wat volgens hem onjuistheden zijn. Ook vindt hij het een gemiste kans om bewoners niet te betrekken bij projectgroep of het veiliger maken van het pad. En hij mist voldoende kennis bij medewerkers van de gemeente. Daarbij wijst hij op de beslissing het pad te verwijderen. Maar ook de stelling van de gemeente dat het een voetpad is. Volgens hem mag het pad op grond van het verkeersrecht wel degelijk door fietsers gebruikt worden. Het ligt binnen een woonerf en fietsers mogen het gebruiken zolang zij niet harder dan 15 km per uur rijden.

Hij vraagt zich af of de projectgroep niet als doel zou moeten hebben de veiligheid te vergroten. De huidige staat van het pad is volgens hem al zeer veilig. De planten en bomen aan beide kanten van het pad zijn nu verdwenen zodat alle weggebruikers duidelijk zicht hebben op elkaar en op de weg. En er zijn volgens hem genoeg mogelijkheden om de snelheid van gebruikers te verlagen en zo het pad te behouden voor buurtbewoners.

De gemeente heeft zijn klacht volgens hem nooit als openbare melding aangemerkt, maar meteen als klacht. Hij wijst hierbij naar het feit dat hij het klachtenformulier heeft gebruikt en de klachtencoördinator in de correspondentie met hem heeft gesproken over zijn klacht en over het doorsturen daarvan naar de afdeling Wegbeheer.

Nadere reactie gemeente

De gemeente stelt dat fietsen in het woonerf in principe is toegestaan, maar op dit pad niet omdat de gemeente een bord voetgangerspad heeft geplaatst. Daardoor mag niet op het pad worden gefietst, aldus de gemeente. De gemeente stelt dat zij dit bord heeft geplaatst vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid.

Het feit dat verzoeker een klachtformulier heeft gebruikt om zijn ongenoegen te uiten, betekent volgens de gemeente niet automatisch dat het ook daadwerkelijk een klacht is. De gemeente wijst erop dat de klachtencoördinator in de mail aan verzoeker van 28 juli 2025 laat weten dat er geen sprake is van een klacht in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, omdat het om de openbare ruimte gaat.

Nadere reactie verzoeker

Verzoeker vindt dat de klachtenprocedure blijkt geeft van desinteresse, vooringenomenheid en betuttelend beleid. Er worden volgens hem continu contradicties door de gemeente aangegeven. Verder licht hij nog eens toe hoe volgens hem de gang van zaken is geweest rond de aanpassing van het pad. En geeft hij opnieuw argumenten op grond waarvan voor hem het pad zou moeten blijven en ook voor fietsers toegankelijk zou moeten zijn.

B. Plattegrond (pad op de rode stip)

C. Oorspronkelijke staat van het pad

D. Het pad na de aanpassing

E. Wegenwet (wet van 31 juli 1930)

Artikel 1

1. Deze wet is uitsluitend van toepassing op openbare wegen.
2. Onder wegen worden in deze wet mede verstaan:
 - I. voetpaden, rijwielpaden, jaagpaden, dreven, molenwegen, kerkwegen en andere verkeersbanen voor beperkt gebruik;
 - II. bruggen.

Artikel 4

1. Een weg is openbaar:
 - I. wanneer hij, na het tijdstip van dertig jaren vóór het in werking treden van deze wet, gedurende dertig achtereenvolgende jaren voor een ieder toegankelijk is geweest;
 - II. wanneer hij, na het tijdstip van tien jaren vóór het in werking treden van deze wet, gedurende tien achtereenvolgende jaren voor een ieder toegankelijk is geweest en tevens gedurende dien tijd is onderhouden door het Rijk, eene provincie, eene gemeente of een waterschap;
 - III. wanneer de rechthebbende daaraan de bestemming van openbaren weg heeft gegeven.
2. Het onder I en II bepaalde lijdt uitzondering wanneer, loopende den termijn van dertig of van tien jaren, gedurende een tijdvak van ten minste een jaar duidelijk ter plaatse is kenbaar gemaakt, dat de weg slechts ter bedde voor een ieder toegankelijk is.
3. Dit kenbaar maken kan geschieden door het stellen van opschriften als: eigen weg, particuliere weg, private weg en soortgelijke, of door andere kenteekenen.

Artikel 7

Een weg heeft opgehouden openbaar te zijn:

- I. wanneer hij gedurende dertig achtereenvolgende jaren niet voor een ieder toegankelijk is geweest;
- II. wanneer hij door het bevoegd gezag aan het openbaar verkeer is onttrokken.

Artikel 8

1. Een weg, welke door het Rijk wordt onderhouden, kan aan het openbaar verkeer worden onttrokken bij een door Ons te nemen besluit.
2. Een weg, welke door eene provincie wordt onderhouden of door een waterschap, en een weg, niet vallende onder de hiervoren genoemde, waarop een waterschap krachtens zijn inrichting of zijn reglement heeft toe te zien, kunnen aan het openbaar verkeer worden onttrokken bij een besluit van de Provinciale Staten.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan op grond van artikel 5.52, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet worden bepaald dat een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet geldt als een besluit als bedoeld in het eerste of tweede lid.

Artikel 9

1. Een weg, niet behorende tot de in artikel 8 bedoelde, kan aan het openbaar verkeer worden onttrokken bij een besluit van den raad der gemeente, waarin de weg is gelegen.
2. Het besluit, bedoeld in het eerste lid, wordt meegedeeld aan Gedeputeerde Staten.

F. Bewonersbrief van de stadsdeeldirecteur van 18 maart 2026

"(...)

Beste bewoner,

Onlangs heeft de gemeente een pad in de buurt van uw woning verwijderd. Dit hebben gedaan omdat we ons zorgen maakten over de veiligheid op en rond het pad.

We hebben hierbij echter niet de juiste procedure gevolgd. Hiervoor onze excuses. Voor het verwijderen van een pad is namelijk een officieel onttrekkingsbesluit nodig. Dat besluit was niet genomen. Dat had wel moeten.

Naar aanleiding van een klacht van een omwonende hebben wij dit opnieuw bekeken. Daarom herstellen wij het pad weer in de oude situatie. Dit gebeurt in april. We plaatsen dan ook een voetgangersbord, zodat de situatie duidelijker en veiliger wordt.

Mocht blijken dat er toch aanpassingen noodzakelijk zijn, dan zullen wij u hierover informeren.

Heeft u vragen? Neem dan contact op met de gemeente via (...)."